

Archeologienota

Programma van maatregelen

OOSTENDE VICTORIALAAN (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Daphné VERAART

Projectcode: 2018B189

- **Gemotiveerd advies**

Het projectgebied bedraagt ca. 14.140m² en bestaat volledig uit wegenis met verharding en riolering. Het vormt een lijntracé van ca. 132 en 520m lang en 12 tot 30m breed. De geplande werken omvatten het heraanleggen van wegenis met groenelement en riolering. De geplande werken worden voor het grootste deel uitgevoerd in grond die reeds door de huidige infrastructuurwerken is verstoord. De nieuwe riolering zal max. een extra bodemverstoring van 80cm diep en 180cm breed bedragen. De extra bodemverstoring bij de wegwaffer bedraagt ca. 10 tot zeer plaatselijk 90cm. Over de lengte van de zuidelijke helft van het projectgebied blijft de huidige riolering behouden. Deze mag tijdens het uitvoeren van de geplande werken niet geraakt worden.

Het projectgebied situeert zich aan de oosteroever, aan de industriehaven van Oostende, meer specifiek aan het Visserijdok. Het projectgebied ten oosten van het Visserijdok, waartoe het projectgebied behoort is ca. 2m hoger gelegen in vergelijking met het zuidoosten. Het projectgebied vindt zich in kustgebied. Er kan een complex aardkundig verhaal vermoed worden, waar veenontwikkeling is afgedekt met getijdenafzettingen, op hun buurt afgezet door duinzand.

Gedurende de volle middeleeuwen was een gehucht, “Blutsyde” in de omgeving van het projectgebied gelegen. Het vissersgehucht verdween in de loop van de 2de helft van de 16de eeuw in functie van de fortificatie van Oostende. Gedurende het Beleg van Oostende (1601-1604) werden ter hoogte van de Fortstraat militaire structuren en kampementen opgezet. Mogelijk snijdt het projectgebied dergelijke structuren aan. Na het beleg ontwikkelde zich een wooneenheid op de oosteroever; het gehucht “Lisjemorre” of “Liefkemores”. Ook vanaf het 1^e kwart van de 17de eeuw werd op de oosteroever een nieuwe haven ontwikkeld. Historische kaarten vanaf de 16de eeuw tonen echter geen bebouwing of havenactiviteit op de ongeveere locatie van het projectgebied. Op de kaart van Ferraris (1771-1778) ligt het projectgebied deels in de duinen en is deels weiland. Tijdens de Napoleontische periode werd veel aandacht geschonken aan de kustverdediging: in deze theorie werd Fort Impérial in de omgeving van het projectgebied opgetrokken. Vanaf de 2de helft van de 19de eeuw kwam de Vuurtorenwijk in industriële ontwikkeling. In 1911 is reeds voor een groot deel sprake van de Victorialaan. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was er militaire activiteit op het projectgebied. Direct ten noordoosten van het projectgebied was de Batterij Hindenbrug met 4 verouderde kanonnen ingezet. Door het projectgebied liepen verschillende spoorlijnen die de bevoorrading van munitie voorzagen. In het interbellum werd het Visserijdok uitgegraven. Tijdens WOII was er opnieuw activiteit van de Duitse bezetter in de omgeving van het projectgebied, i.f.v. het bewerkstelligen van de *Atlantikwall*. In de loop van de 20ste eeuw wordt de huidige situatie in het projectgebied gevormd (verharding door straten).

Oudere archeologische, historische of cartografische info is voor het projectgebied niet voorhanden. In de wijde omgeving van het projectgebied, in een straal van 2500m, werden

structuren en vondsten uit de (midden) Romeinse tijd aangetroffen. Ook is in die omgeving bewoningsactiviteit uit de late middeleeuwen aangesneden.

Op basis van het bureauonderzoek kan de aanwezigheid van een archeologische site ter hoogte van het projectgebied niet volledig uitgesloten worden. Al is het duidelijk dat het merendeel van het projectgebied door de aanleg van de huidige weg reeds grotendeels verstoord zal zijn. De zone waar de geplande werken een diepere bodemverstoring zullen veroorzaken, is zeer fragmentarisch smal en beperkt in diepte. Het uitvoeren van een verder archeologisch onderzoek op dergelijk terrein dat reeds in grote mate verstoord is, en met beperkte bijkomende verstoringen, zou echter geen kenniswinst opleveren. De eventueel verkregen kennis zou immers te fragmentarisch zijn en zou geen meerwaarde kunnen betekenen voor het archeologische beeld van de streek.

Tevens toont het DTM aan dat de Vuurtorenwijk, waarin het projectgebied gelegen is, ca. 2m hoger ligt dan ten zuidoosten. Mogelijk werd bij de aanleg van dit industriële haventerrein vanaf de 2de helft van de 19de eeuw het eerst opgehoogd. Ook is over de lengte van de zuidelijke helft van het projectgebied riolering aanwezig die tijdens de geplande werken niet wordt opgebroken. Deze mag tijdens het uitvoeren van de werken, of eventueel archeologisch onderzoek, niet geraakt worden. Hierdoor wordt het verder onderzoeksgebied enkel nóg smaller en gefragmenteerder.

Geconcludeerd, wordt geen verder archeologisch vooronderzoek, met of zonder ingreep in de bodem, in het projectgebied geadviseerd. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.